

sætte nogle Erindringer med Hensyn til den Bestemmelse, som nu findes i Udkastets § 9. Jeg kan finde mig i, og jeg finder, at det er gavnligt og rigtigt, at man træffer Bestemmelser imod at fremkalde sammenpakkede Byer paa Landet, undtagen der ved samme er iagttaget en vis Bygningsmaade; men jeg kan paa ingen mulig Maade indrømme Rigtigheden af, naar der kommer Ildbrand i en By, da at sætte en Grændse for, at Folk maa bygge paa samme Sted uden ganske særegne strenge Bestemmelser. Det er, saavidt jeg erindrer, udtalt af den høitærede Minister, at disse Bestemmelser ere tilstede i Lovgivningen, men de blive paa ingen Maade overholdte. Hvor man har sammenpakkede Byer, finder jeg det urigtigt at forbyde disse Mennecker at bygge og boe, hvor de engang have bygget og boet, medmindre de paatage sig en meget større Bygningsudgift, end de hidtil have havt. I det Hele taget forekommer det mig, at naar man kommer udenfor en vis bestemt Grændse, udenfor en vis Afstand, maae Folk have Lov til at bygge deres Boliger paa Landet, som de selv ville det. Vil saa ikke den almindelige Brandforsikringsforening forsikre dem efter den Bygningsmaade, de selv have valgt, saa faae de at gaae ind i en anden Brandforsikringsforening. Naar de ere saa langt bortfjernede fra andre Bygninger, at der ikke er Rimelighed for, at ved en opkommen Ildbrand nogen Anden kan tage Skade, saa maae de efter min Mening have Ret og Lov til at opføre deres Bygning, som de ville. Jeg skal henvise til de iydste Heder i Besteregnet; hvordan ere mange gode og indbringende Boliger der komne frem? Der er først opstaaet en Hytte, siden ere Markerne blevne opdyrkede, og der er bygget rundtomkring, saa at der paa mange Steder findes store og herlige Gaarde med et trindtomkring godt Areal, hvor der kun for 30 Aar siden laa en Hytte midt i den sorte Hebe. Det er ikke rigtigt, at der for Landet gives saadanne Bygningsbestemmelser for enkeltliggende Bygninger. Lad dem bygge, som de have Raad og Øyne til, og lad os ikke give Bestemmelser, som sætte Grændse derfor. Et æret Medlem strax ved Siden af mig (Herh) har villet have endnu flere Bestemmelser ind i Loven med

Hensyn til Sundhedsforholdene. Jeg troer, at man paa Landet, selv i disse Hytter, som jeg har omtalt, finder meget friskere og sundere Mennecker end her i Kjøbenhavn, hvor alle sanitaire Forholdsregler ere tagne i Betragtning. Det kan ikke være af nogen Betydning, om de have Vinduer til at lukke op eller ikke; kunne de ikke lukke Vinduerne op, saa lukke de Dørene op istedetfor; have de ikke Raad til at lade deres Vinduer hænge i Hængsler, saa pikke de Søm for dem; de finde saa en anden Maade at skaffe sig frisk Lust paa, og de leve lige saagodt som andetsteds. I det Hele taget lad os saavidt som mulig forebygge, at der ikke bliver flere sammenpakkede og daarlige byggede Landsbyer, end der allerede er; men lad dem, som ere tilstede, blive, hvor de ere, indtil Folk selv faae istinde at flytte ud. Det gjør raske Fremskridt; det skeer Aar for Aar i meget betydelig Grad; men der kan være Tilfælde, hvor Folk ikke have Raad dertil, og lad dem saa boe, hvor de boe. Der er kun en enkelt Bestemmelse endnu, som jeg skal tillade mig at henlede Opmærksomheden paa, og som findes i § 33. Strax fra Begyndelsen af Forhandlingerne er Opmærksomheden bleven henledet paa Brandfogderne, om de skulle have Løn eller ikke; efter min Betragtning er Intet mere naturligt. I Sens sidste Passus er Opmærksomheden henledet paa, at ifølge hans hele Stilling er Ingen mere skicket til at være Brandfoged end Sognefogden. Lad ham være Brandfoged; han er lønnet, og naar han saa faaer det Honorar, som er nævnt i Slutningen af Loven og som er stillet ham i Udfigt, saa synes det mig, at det kan være meget passende, at en Sognefoged tillige er Brandfoged. — Jeg skal ingenlunde tiltræde de Bemærkninger, som i saa Henseende ere gjorte her i Nærheden, at det skulde være for meget Honorar for hans udviste Flid og Duellighed paa Brandskedet. Jeg troer ikke, det kan være for meget; men jeg troer, at Sognefogden er den allernaturaligste Brandfoged, og en Sognefoged har man jo i ethvert Sogn, ja i somme Sogne har man 2. Jo mere vi forhandle om Loven, jo mere er det blevet mig klart, hvad jeg har antydnet, at Lovforslaget er for vidløftigt; der er formange Bestemmelser deri, som